

EN STÆRK SYGEPLEJERSKEUDDANNELSE FUNDAMENTET FOR DEN NYUDDANNEDE SYGEPLEJERSKE

Dansk Sygeplejeråd

En stærk sygeplejerskeuddannelse
- fundamentet for den nyuddannede sygeplejerske

Redaktion: Dansk Sygeplejeråd

Layout: Dansk Sygeplejeråd

Tryk: Dansk Sygeplejeråd

Grafisk Enhed 13-109

Copyright © Dansk Sygeplejeråd 2013

Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse
eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

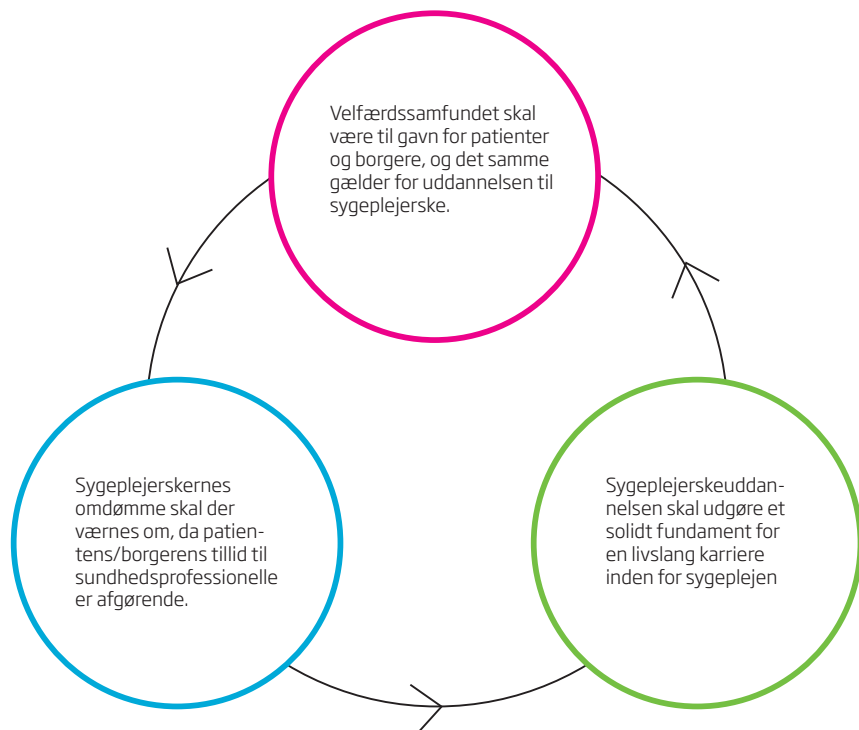
Dansk Sygeplejeråds anbefalinger til sygeplejerskeuddannelsen er udviklet med udgangspunkt i input fra en bred sammensætning af vores medlemmer, herunder repræsentanter fra sygehuse, kommuner, psykiatri, professionshøjskoler, universiteter, almen praksis, faglige selskaber og studerende samt input fra patientforeninger og Sundhedskartellets øvrige medlemsorganisationer.

EN STÆRK SYGEPLEJERSKEUDDANNELSE

For Dansk Sygeplejeråd er uddannelsen startskuddet på en livslang uddannelse. Sygeplejerskeuddannelsen er et professionelt valg – ikke bare et kald. Sygeplejerskeuddannelsen skal løbende udvikles og tilpasses i takt med kravene til sygeplejerskerne i et sundhedsvæsen i konstant forandring. Uddannelsen skal ikke kun matche sundhedsvæsenets aktuelle behov, men også række længere frem og matche behov, som endnu ikke er formuleret.

Sygeplejerskeuddannelsen står hele tiden til diskussion i det offentlige rum. Uddannelsen har en lang historie og tradition bag sig, og den røde tråd har altid været en høj grad af faglighed og et tydeligt værdigrundlag. Det har dannet den unikke ramme for uddannelsens løbende udvikling. Vi skal fortsat holde fast i styrkerne i den uddannelse, vi kender, og vi skal værne om en høj faglighed og de grundlæggende værdier. Det udgør grundlaget for Dansk Sygeplejeråds arbejde med udvikling af sygeplejerskeuddannelsen.

VÆRDIER FOR DSR'S ANBEFALINGER TIL SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN

Uddannelse betragtes ofte i den politiske planlægningsverden som målrationelle institutioner, hvor de kompetencer, der erhverves, umiddelbart matcher de arbejdsopgaver, der skal løses i givne samfuntsfunktioner. Men uddannelse er mere end det. Uddannelse handler også om en individuel udvikling og dannelse af (fag)identitet og (fag)kultur. Det gælder i høj grad for sygeplejerskeuddannelsen, som er og skal være til gavn for patienter, borgere og samfundet. For den enkelte sygeplejerske skal uddannelsen udgøre fundamentet for et arbejde, der er meningsfuldt, anerkendt og tillidsskabende. Samtidig skal det kunne udgøre fundamentet for et godt liv som et helt menneske. Den samfundsmæssige og den individuelle dimension kan ikke adskilles, og sygeplejerskeuddannelsen skal rumme begge dele. Begge dimensioner og koblingen mellem dem er grundlaget for god læring, og det vil samtidig sikre en smidigere overgang fra studieliv til arbejdsliv.

Dansk Sygeplejeråd har med udgangspunkt i de tre grundlæggende værdier formuleret en række anbefalinger til uddannelsen til sygeplejerske. Disse anbefalinger vil være styrende for DSR's arbejde med sygeplejerskeuddannelsens indhold, rammer og vilkår. Målet er, at disse anbefalinger skal indgå i den brede debat om udvikling af sundhedsvæsenet, uddannelsessystemet og professionsbacheloruddannelsen i sygepleje.

DSR'S ANBEFALINGER TIL SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN

- Sygeplejerskeuddannelsen skal styrke den kommende sygeplejerske til at være en kompetent udøver af professionen
- Sygeplejerskeuddannelsen skal give brede kompetencer og kvalificere til en mangfoldighed af karrieremuligheder
- Sygeplejerskeuddannelsen skal være på bachelorniveau og have en stærk kobling mellem teori og praksis
- Sygeplejerskeuddannelsens vidensgrundlag skal være forskningsbaseret og professionsbaseret
- Sygeplejestuderende skal udfordres i trygge rammer
- Sygeplejerskeuddannelsen skal bidrage til innovation og udvikling af klinikken
- Undervisere og vejledere på professionshøjskolerne og i klinikken skal have et højt fagligt niveau og indgå i et ligeværdigt samarbejde
- Uddannelsen skal sikres gode vilkår og rammer på professionshøjskoler og i klinikken
- Det skal være attraktivt at være et klinisk uddannelsessted
- Det tværprofessionelle samarbejde skal tage udgangspunkt i patientens og borgerens behov
- Kvalitetssikring skal omfatte hele uddannelsen
- Uddannelsen skal gennemføres og udvikles gennem partnerskaber, samarbejde og dialog

Anbefalingerne uddybes på de følgende sider.

1. SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN SKAL RUSTE DEN KOMMENDE SYGEPLEJERSKE TIL AT VÆRE EN KOMPETENT UDØVER AF PROFESSIONEN

Kravene til sygeplejersker ændrer og udvikler sig. Et stort antal borgere med kroniske sygdomme, flere borgere med multiple diagnoser, tidlig udskrivning fra sygehusene og effektiviseringer i sundhedsvæsenet stiller nye og øgede krav til sygeplejerskerne. Samtidig er der et stort behov for traditionel sygepleje og omsorg som følge af længere levealder - for nogle med sygdomme og handicaps.

Kravene til den nyuddannede sygeplejerske er store og stadigt stigende. Sygeplejerskeuddannelsen skal ruste den studerende til at være en kompetent kliniker. Det indebærer en bred indsigt i faglige emner, men den nyuddannede sygeplejerske skal også tilegne sig en række kompetencer udover de fagspecifikke.

Udviklingen af den kompetente kliniker starter på sygeplejerskeuddannelsen og fortsætter i arbejdslivet gennem introforløb, arbejdslivserfaring, kollegial oplæring og formel kompetenceudvikling og videreuddannelse.

DEN KOMPETENTE KLINIKER SKAL ...

- Være engageret i eget vidensfelt, kende sit felt og vide, hvornår det er sygepleje
- Besidde gode kliniske kompetencer - viden og færdigheder knyttet til grundlæggende og specialiserede behov
- Være kritisk analyserende og kunne foretage kliniske beslutninger
- Have forskningsforståelse, bidrage til implementering af ny viden, udvikling af professionen og egen praksis samt agere på et evidensbaseret grundlag
- Kunne håndtere det uforudsigelige. Være nytænkende og omstillingsparate som et grundvilkår
- Kunne varetage ledelse af sygepleje
- Kunne handle etisk forsvarligt ud fra patientens og de pårørendes perspektiv
- Have stærke kommunikative kompetencer
- Kunne medinddrage og støtte patientens ressourcer
- Kunne undervise og vejlede patienter, pårørende, kolleger, studerende m.v.
- Have teknologiforståelse og handlekraft
- Indgå i et konstruktivt tværprofessionelt samarbejde på et monofagligt grundlag
- Besidde myndighed og dømmekraft - til at kunne identificere, prioritere og vurdere og til at være meningsdanner i sundhedsvæsenet
- Koordinerende evner som bidrager til det sammenhængende sundhedsvæsen
- Have blik for internationale tendenser, og hvordan disse spiller ind på det danske sundhedsvæsen
- Have god samfundsmæssig indsigt og kunne udøve sygepleje til alle grupper i samfundet.

Danmark skal have et sammenhængende uddannelsessystem, også for sygeplejersker, hvor det er anerkendt, at der skal bygges oven på sygeplejerskeuddannelsen alt efter stilling, funktion og karriereudvikling.

2. SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN SKAL GIVE BREDE KOMPETENCER PÅ ET HØJT NIVEAU OG KVALIFICERE TIL EN MANGFOLDIGHED AF KARRIEREMULIGHEDER

Sygeplejerskernes roller og ansvar er mangfoldige og stadig mere krævende. Hver enkelt sygeplejerske kan ikke dække alle kvalifikationer og kompetencer. Sygeplejerskeprofessionen besidder kollektivt disse kvalifikationer og kompetencer, og sygeplejerskerne varetager opgaver og roller på forskellige områder og niveauer

Derfor skal sygeplejerskeuddannelsen fortsat være en uddannelse med et fagligt indhold, der sikrer sygeplejerskerne brede kompetencer. De brede kompetencer er en forudsætning for fleksibilitet i forhold til opgavevaretagelse på arbejdspladsen og i forhold til fleksibilitet og mobilitet på arbejdsmarkedet. Det er samtidig en væsentlig faktor i at sikre grundlaget for en livslang karriere inden for sygeplejen, både som sygeplejerske, specialist, leder, forsker m.v.

Danmark skal have et sammenhængende uddannelsessystem, også for sygeplejersker, hvor det er anerkendt, at der skal bygges oven på sygeplejerskeuddannelsen alt efter stilling, funktion og karriereudvikling. Sygeplejerskeuddannelsen er 1. grad i en sammenhængende akademisk uddannelsesstruktur. Uddannelsen skal kvalificere til og danne god basis for efterfølgende specialisering og videreuddannelse.

Der behøver ikke at være et modsætningsforhold mellem teori og praksis. Det er vigtigt, at den teoretiske undervisning forholder sig til den aktuelle kliniske praksis, og omvendt. Det skal der fortsat arbejdes med, både fagligt og uddannelsesmæssigt.

3. SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN SKAL VÆRE PÅ BACHELORNIVEAU OG HAVE EN STÆRK KOBLING MELLEEM TEORI OG PRAKSIS

Uddannelsen skal fortsat være på niveau 6 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring og have en varighed på minimum 3 ½ år. Der kan arbejdes med forskellige modeller herfor, herunder at uddannelsen både udbydes som en professionsbachelor og universitetsbachelor.

En styrke ved sygeplejerskeuddannelsen er og skal fortsat være, at den indeholder både teoretisk og klinisk uddannelse, hvor begge dele foregår både på uddannelsesinstitutionen og i klinikken. Det skal bevares og styrkes gennem øget kobling mellem teori og praksis. Der behøver ikke at være et modsætningsforhold mellem teori og praksis, men det er væsentligt at arbejde med forskellige modeller for kobling mellem teori og praksis for at opnå progression og sammenhæng.

Uddannelsen foregår i forskellige læringsrum: Undervisningsrummet, studierummet og praksisrummet. Særlig praksisrummet er karakteriseret ved, at omgivelserne bliver et dynamisk og centralt element i de studerendes læring. Derfor skal undervisningen i klinikken foregå der, hvor patienterne er - og ikke placeres i undervisningslokaler uden at have et klart læringsmæssigt formål.

Dele af undervisningen i sygepleje kan med fordel foregå i "det tredje læringsrum", dvs. færdighedslaboratorier, skill labs osv. Her kan teori og praksis kobles i en træningsituation med god tid til læring og refleksion.

Vi har kun begrænset viden om læring af sygepleje, og vi har brug for mere viden om, hvordan der i en dansk kontekst kan etableres situationer og undervisningsrammer, der skaber sociale samspil og en praksis, der tilsammen udgør et frugtbart læringsmiljø.

Sygeplejerskeuddannelsens vidensgrundlag er forskningsbaseret og professionsbaseret. Begge dele er væsentlige og gensidigt afhængige for at kunne mestre sygeplejefprofessionen.

4. SYGEPLEJERSKEUDDANNELSENS VIDENSGRUNDLAG SKAL VÆRE FORSKNINGSBASERET OG PROFESSIONSBASERET

Sygeplejefprofessionen skal være kendt for en analytisk og reflektiv tilgang til at håndtere komplekse problemstillinger og for at udøve en evidensbaseret klinisk praksis. En væsentlig pointe for en profession, der arbejder med mennesker, er, at der altid vil være en interaktion mellem person og profession.

Sygeplejerskeuddannelsens vidensgrundlag er forskningsbaseret og professionsbaseret. Begge dele er væsentlige og gensidigt afhængige for at kunne mestre sygeplejefprofessionen. Forudsætningen for en forskningsbaseret og professionsbaseret uddannelse er, at underviserne har en solid forståelse for og erfaring med både forsknings- og udviklingsarbejde samt udøvelse af sygeplejefprofessionen. Nogle af underviserne skal have forskningskompetencer, og alle skal have aktuel kendskab til klinikken.

Et forsknings- og professionsbaseret vidensgrundlag stiller krav om permanente forsknings- og udviklingsmidler til uddannelsesinstitutionerne og om en understøttende stillingsstruktur. Det stiller samtidig krav om smidigt og gensidigt forpligtende samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, forskningsmiljøer og klinikken.

Den forskning og det udviklingsarbejde, der foregår på uddannelsesinstitutionerne, skal have fokus på at styrke undervisningens indhold og/eller tilrettelæggelse af både grunduddannelser og efter- og videreuddannelser. De studerende bør inddrages i forsknings- og udviklingsarbejdet, hvor det er muligt.

Anerkendelse og meningsfuldhed er væsentlige faktorer for en god uddannelse. I den sammenhæng er tryghed som studerende en grundlæggende forudsætning for at agere professionelt i udfordrende situationer.

5. SYGEPLEJESTUDERENDE SKAL UDFORDRES I TRYKKE RAMMER

Alle studerende skal udfordres i løbet af uddannelsen og sikres en uddannelse på højt internationalt niveau, som foregår i et stærkt fagligt miljø. Nogle har forudsætninger for særlige udfordringer. Uddannelsen skal også være attraktiv for dem. Allerede i løbet af uddannelsen skal der være mulighed for at dyrke og styrke talenter og særlige interesser – både inden for det akademiske spor, professionsrettede kliniske områder, ledelse osv. Talentudvikling og særlige muligheder skal være tilgængelige for alle, der vil yde en ekstra indsats i løbet af uddannelsen.

Anerkendelse og meningsfuldhed er væsentlige faktorer for en god uddannelse. I den sammenhæng er tryghed som studerende en grundlæggende forudsætning for at agere professionelt i udfordrende situationer. Når studerende fx skal ud i deres første kliniske periode, eller når de skal varetage selvstændige sygeplejefaglige opgaver, kan det være en udfordrende situation, hvor der er behov for at skabe en læringsmæssig tryk ramme. Inden første klinikperiode skal de studerende have undervisning i grundlæggende førstehjælp og hjerte-lunge-redning, og der skal være en grundig introduktion og forventningsafstemning i forhold til, hvad det vil sige at være studerende i klinikken.

At være studerende er et fuldtidsstudium. Det skal afspejles i tilrettelæggelsen af uddannelsen. Sygeplejestuderende er samtidig forskellige og har forskellige læringsstile, forudsætninger og interesser. Sygeplejerskeuddannelsen skal derfor være fleksibel og tage individuelle hensyn, når det er nødvendigt.

De studerende skal have stor indflydelse på tilrettelæggelsen af deres uddannelse, og studenterorganisationerne skal have gode rammer og vilkår for at deltage i udvikling af uddannelsen.

Sygeplejerskeuddannelsen skal skærpe de studerendes bevidsthed om at udfordre eksisterende praksisser og rutiner på en begavet måde, så de både som studerende og som færdiguddannede sygeplejersker bidrager til innovation af sygeplejen og sundhedsvæsenet.

6. SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN SKAL BIDRAGE TIL INNOVATION OG UDVIKLING AF KLINIKKEN

Som studerende og nyuddannede sygeplejersker har mange en højaktuel viden om ny teori og udvikling, som kan supplere de erfarne sygeplejerskers viden, og professionsbachelorer har styrkede kompetencer inden for bl.a. akademisk tænkning, herunder at kunne søge ny viden m.v. Det skal klinikken formå at understøtte, anerkende og udvikle, så det kan bidrage til innovation og udvikling af den kliniske praksis.

Innovation kan både være at udvikle nye produkter, teknologiske løsninger m.v., men innovation er også at udvikle arbejdsgange, metoder og faglighed. Mange sygeplejersker har i deres daglige arbejde, hvor de får indsigt i hverdagens små, men betydelige problemstillinger, en væsentlig platform for at bidrage til innovation. Forudsætningen er dog, at de organisatoriske forhold understøtter de innovative ideer. Sygeplejerskeuddannelsen skal skærpe de studerendes bevidsthed om at udfordre eksisterende praksisser og rutiner på en begavet måde, så de både som studerende og som færdiguddannede sygeplejersker bidrager til innovation af sygeplejen og sundhedsvæsenet.

Det kan være vanskeligt for studerende (og nyuddannede) at udfordre praksis, da man er afhængig af et godt forhold til arbejdspladsen for at få et godt læringsforløb. De studerende befinder sig i deres fremtidige arbejdsfelt, og det har uden tvivl betydning for, hvor kritiske eller spørgelystne de kan være. Derfor må klinikken arbejde med at give rum og mulighed for dette i trygge rammer.

Der sker løbende teknologiske landvindinger i sundhedsvæsenet, og der indføres ny teknologi i sygeplejen. Nyuddannede sygeplejersker skal have gode tekniske kompetencer, men skal ikke nødvendigvis have indblik i konkrete it-systemer. De skal samtidig besidde handlekraft og forståelse for teknologien, herunder hvordan teknologien påvirker sygeplejen, relationen med patienter og pårørende, samarbejde, organisationen m.v.

Uddannelsesniveaulet for kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige skal være på master-/kandidatniveau, så uddannelsesniveaulet er et niveau over de studerendes slutniveau.

7. UNDERVISERE OG VEJLEDERE PÅ PROFESSIONSHØJSKOLERNE OG I KLINIKKEN SKAL HAVE ET HØJT FAGLIGT NIVEAU OG INDGÅ I ET LIGEVÆRDIGT SAMARBEJDE

Sygeplejestuderende bliver i langt overvejende grad undervist af sygeplejersker. Det er vi stolte af, og det gør en afgørende forskel for kvaliteten af uddannelsen og dannelsen af en professionsidentitet for de studerende.

Undervisere og kliniske vejledere på professionshøjskolerne og i klinikken er ligeværdige samarbejdspartnere i at sikre en høj kvalitet i uddannelsen af de kommende sygeplejersker. Både underviserne på professionshøjskolen og kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige i klinikken skal have et højt fagligt og akademisk niveau, der understøtter de øgede krav til nyuddannede sygeplejerskers kompetencer.

Kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige skal have en pædagogisk og faglig uddannelse, der sikrer dem gode forudsætninger for at varetage opgaven med at uddanne sygeplejestuderende, og de skal sikres gode rammer og vilkår for at udføre det.

Uddannelsesniveaulet for kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige skal være på master-/kandidatniveau, så uddannelsesniveaulet er et niveau over de studerendes slutniveau. Det gælder allerede for undervisere på professionshøjskolen. Det kan være eksisterende uddannelser som fx cand.cur., eller det kan være en nyudviklet masteruddannelse, der kombinerer den sygeplejefaglige viden med pædagogisk viden. Kliniske professorer og øvrige forskere i sygeplejen bør inddrages mere i uddannelsesopgaven.

Undervisere og vejledere skal have et solidt gensidigt indblik i vilkår, indhold og metoder i den del af uddannelsen, som de ikke selv varetager. Det kan sikres gennem samarbejde, kombinationsstillinger, udvekslingsophold m.v., og der kan udvikles nye måder til at styrke dette.

Det skal være bredt anerkendt, at uddannelse er en kerneydelse på linje med andre kerneydelser i klinikken, og at det kræver ressourcer til vejledning og undervisning, til udvikling og refleksion samt til ledelse.

8. UDDANNELSEN SKAL SIKRES GODE VILKÅR OG RAMMER PÅ PROFESSI- ONSHØJSKOLER OG I KLINIKKEN

Uddannelsen skal sikres gode vilkår og rammer. Det gælder både på professionshøjskolerne og i klinikken. De økonomiske vilkår for professionshøjskoler og klinikken kan med fordel nytænkes, så de understøtter de nødvendige mål og indsatser.

Professionshøjskolerne skal sikres tilstrækkelige midler til at gennemføre sygeplejerskeuddannelsen med høj kvalitet svarende til sundhedsvæsenets behov, men også til udvikling af sygeplejerskeuddannelsen og efter- og videreuddannelser samt til forsknings- og udviklingsarbejde.

I klinikken skal der prioriteres de nødvendige rammer for at gennemføre en solid klinisk uddannelse. Det skal være bredt anerkendt, at uddannelse er en kerneydelse på linje med andre kerneydelser i klinikken, og at det kræver ressourcer til vejledning og undervisning, til udvikling og refleksion samt til ledelse. Opgaven med at vejlede og undervise sygeplejestuderende skal forestås af kliniske vejledere, men kan uddelegeres til andre sygeplejersker eller andre faggrupper, når det begrundes i pædagogiske hensyn.

Arbejds miljøet på de kliniske uddannelsessteder har betydning for kvaliteten af de studerendes læring i den kliniske uddannelse. Virkeligheden kan være præget af stor travlhed og krydspres, hvor de studerende bliver klemte. Et godt arbejdsmiljø er en del af fundamentet for, at sygeplejersker på det kliniske uddannelsessted får inddraget de studerende i praksisfællesskabet og har tid til at prioritere uddannelsesopgaven med overskud. Inddragelse i praksisfællesskabet styrker de studerendes læring og udvikling af professionsidentitet.

En nytænkning af den kliniske undervisning bør også indebære nye praktikformer, som går på tværs af sektorerne.

9. DET SKAL VÆRE ATTRAKTIVT AT VÆRE ET KLINISK UDDANNELSESSTED

Uddannelse er en kerneydelse, og offentlige myndigheder har pligt til at stille et tilstrækkeligt antal praktikpladser til rådighed. Det kan imidlertid være vanskeligt i praksis at få tilvejebragt det nødvendige antal kliniske uddannelsespladser. Derfor er det nødvendigt at nytænke tilrettelæggelsen af den kliniske uddannelse.

Indførelse af refusionstaxameter kan understøtte et bedre samarbejde mellem professionshøjskole og kliniske uddannelsessteder. Afdelinger og enheder vil have et tydeligere økonomisk incitament til at være klinisk uddannelsessted, og professionshøjskolen vil have flere håndtag i dialogen med de kliniske uddannelsessteder om at levere de aftalte mål for kvalitet og indhold.

Der kan findes andre veje til at imødegå behovet for egnede kliniske uddannelsessteder. Eksempelvis kan det overvejes, hvor de kliniske uddannelsespladser placeres, og om uudnyttet potentiale kan inddrages, fx mere klinisk uddannelse i den kommunale sektor, almen praksis og ambulatorier. Det er afgørende, at uddannelsens mål for læringsudbytte kan indfries de pågældende steder.

En nytænkning af den kliniske undervisning bør også indebære nye praktikformer, som går på tværs af sektorerne. En klinisk uddannelsesforløb koncentreret om patienten og det faglige indhold frem for på tilhørsforhold til en bestemt enhed vil give nye muligheder for læring, men også indsigt i udviklingsmuligheder for sygeplejen.

Der er i dag meget begrænset forskningsmæssig viden om, hvordan man sikrer god læring i et tværprofessionelt forum, og der mangler ligeledes viden om, hvordan tværprofessionel uddannelse bidrager til kvalitet i de enkelte uddannelser. Der er behov for at etablere forskningsmæssig viden herom, hvis uddannelserne skal understøttes i at bidrage til øget tværprofessionelt samarbejde.

10. DET TVÆRPROFESSIONELLE SAMARBEJDE SKAL TAGES UDGANGSPUNKT I PATIENTENS OG BORGERENS BEHOV

Omdrejningspunktet i sundhedsvæsenet skal være patienternes og borgernes behov. Afsættet for at levere en ydelse med høj kvalitet er, at den enkelte sygeplejerske og andre faggrupper har en stærk faglighed at byde ind med. Patienter og borgere har samtidig behov for, at der er et smidigt og godt samarbejde mellem de forskellige sundhedsprofessionelle, som patienten/borgeren kommer i berøring med i sundhedsvæsenet, så der opleves et sammenhængende forløb med høj kvalitet.

Tværprofessionelt samarbejde skal derfor tage sit udgangspunkt i en patient- og borgerinddragelsesdagsorden. Det drejer sig om at sætte fælles mål sammen med patienter, borgere og pårørende og sikre, at de forskellige fagligheders perspektiver indgår i opgaveløsningen og i den samlede faglige udvikling.

Det er i høj grad en ledelsesopgave i sundhedsvæsenet at sikre, at der er gode forløb og godt samarbejde. Men uddannelserne har også et ansvar for at sikre kendskab til andre faggruppers styrker og begrebsforståelse, og at de studerende i løbet af uddannelsen har øvelse i at samarbejde på tværs af fagområderne. Der er i dag allerede et modul på sygeplejerskeuddannelsen, som har et tværprofessionelt fokus. Professionshøjskolerne har arbejdet målrettet på at udvikle det tværprofessionelle forløb og skabe meningsfulde læringsfællesskaber. En mulighed for øget udvikling er at styrke det tværprofessionelle samarbejde med medicinstuderende, og der kan skabes øget tværprofessionelt samarbejde i de kliniske uddannelsesforløb.

Der kan imidlertid være brug for at få mere viden om, hvordan vi på såvel professionshøjskolerne og ikke mindst i den kliniske praksis kan optimere de studerendes læringsudbytte og sikre dimittendernes kompetencer til at levere en faglig forsvarlig og tværprofessionel opgaveløsning med patienternes og borgernes behov i centrum.

Godkendelse af kliniske uddannelsessteder skal kun gælde for et år ad gangen, så der kan ske en løbende udvikling og tilpasning, bl.a. på baggrund af ændringer i strukturer, rammer og vilkår samt på baggrund af de studerendes evalueringer.

11. KVALITETSSIKRING SKAL OMFATTE HELE UDDANNELSEN

Sygeplejerskeuddannelsen skal have høj kvalitet og relevans. Derfor skal alle dele af uddannelsen løbende evalueres og kvalitetssikres. Det gælder både uddannelsen på professionshøjskolerne og i klinikken. Skriftlige evalueringer af undervisning og kliniske uddannelsesforløb er et væsentligt element i at sikre det.

Uddannelsesinstitutionen og klinikken skal samtidig sikre sig systematiske procedurer for, hvordan der samles op på evalueringer, hvordan de drøftes på tværs og bidrager til at udvikle uddannelsesstederne, og hvordan de indgår i den overordnede kvalitetssikring og relevans af sygeplejerskeuddannelsen samt i akkreditering af uddannelsesinstitutionerne.

Kliniske uddannelsessteder godkendes af professionshøjskolerne på baggrund af en række fastlagte kriterier. Godkendelse af kliniske uddannelsessteder skal kun gælde for et år ad gangen, så der kan ske en løbende udvikling og tilpasning, bl.a. på baggrund af ændringer i strukturer, rammer og vilkår samt på baggrund af de studerendes evalueringer.

Velfungerende uddannelsesudvalg forudsætter, at udvalgene inddrages i vigtige og aktuelle drøftelser og indgår aktivt i udvikling af uddannelsen, samt at medlemmerne prioriterer at indgå i dialogen med højt kvalificerede input.

12. UDDANNELSEN SKAL GENNEMFØRES OG UDVIKLES Gennem PARTNERSKABER, SAMARBEJDE OG DIALOG

Det samlede ansvar for uddannelsen ligger hos uddannelsesinstitutionen, men de nødvendige indsatser for at nå målene for uddannelsen er et kollektivt ansvar, der kræver et prioriteret ledelsesfokus både på uddannelsesinstitutionen og i klinikken. Partnerskaber og samarbejder på tværs af uddannelsesinstitutioner og klinik, herunder også mellem sektorer, skal styrkes.

Sygeplejerskeuddannelsens uddannelsesudvalg er en væsentlig arena for udvikling af sygeplejerskeuddannelsen, hvor parterne har mulighed for at mødes i en lokal kontekst. Velfungerende uddannelsesudvalg forudsætter, at udvalgene inddrages i vigtige og aktuelle drøftelser og indgår aktivt i udvikling af uddannelsen, samt at medlemmerne prioriterer at indgå i dialogen med højt kvalificerede input.

Ligeledes skal der være tættere og gensidigt forpligtende bånd mellem professionshøjskoler og universiteter med henblik på at sikre forskningsbaseret uddannelse, forskningserfaring og forskningsforståelse for professionshøjskolernes undervisere, indblik i sygeplejerskeuddannelsen og sygeplejen for universiteterne samt tættere sammenhæng i uddannelsessystemet.

Udvikling af uddannelsen skal foregå i samarbejde og dialog mellem alle relevante interessenter, herunder også patientforeninger. Samarbejde skal understøtte et sundhedsvæsen i konstant forandring, og der skal bl.a. fokuseres på patientforløb og større sammenhæng mellem sektorer.

Udvikling og ændringer i sygeplejerskeuddannelsens indhold, form og tilrettelæggelse skal ske på baggrund af viden, behov og undersøgelser, herunder også gennem forsøg med afgrænsede dele af uddannelsen. Der skal værnes om det gode i sygeplejerskeuddannelsen, der skaber genkendelighed og tillid til kompetencerne hos den nyuddannede sygeplejerske. Udvikling og ændringer skal derfor ske i dialog og gensidig erkendelse af behov og ønsker for sygeplejerskeuddannelsen.

DANSK SYGEPLEJERÅD

Sankt Annæ Plads 30

1250 København K

Tlf. 33 15 15 55

Fax 33 15 24 55

dsr@dsr.dk

www.dsr.dk